

О. В. Савченко

Маркевич Онисим Миронович

МАРКЕВИЧ Онисим Миронович (1893, м. Єлисаветград Херсон. губ., нині Кропивницький – 05. 01. 1938) – агроном. Закін. Одес. с.-г. інститут (1914). Довгий час працював заступник голови «Укррадгоспоб'єднання» у Харкові. Ініціював створення 1928 першої в СРСР МТС у радгоспі ім. Т. Шевченка Березів. р-ну (нині Одес. обл.) на базі трактор. колони, організов. 1927 у складі 10-ти тракторів. Розробив засади спільн. користування машинами у с. госп-ві. 1929 переведено у Москву, де був заст. наркома Наркомзему СРСР, одним із організаторів і головою (від 1931) Всесоюз. центру МТС («Трактороцентр»). Статтю М. про першу МТС використав Й. Сталін у виступі на 15-му з'їзді ВКП(б) (1927) для пропаганди нової форми тех. обслуговування с. госп-в, а його праця «Межселенские машинно-тракторные станции» (3-є изд., Москва, 1929) стала настільн. книгою дир. перших МТС. 26 лютого 1933 заарешт. у т. зв. справі «Трактороцентру», 14 серпня того ж року за звинуваченням у контррев. діяльності засудж. до 10-ти р. виправно-труд. таборів. Покарання відбував у «Бамлазі» (м. Свободний Амур. обл., РФ). Перебуваючи в таборі, 1934 М. адресував на ім'я Й. Сталіна, В. Молотова і прокурора І. Акулова заяву, в якій звернув їхню увагу на помилк. методи ведення слідства, в результаті чого він та низка ін. спеціалістів (усього 35 осіб) були безпідставно засуджені. У вересні того ж року М. доставлено в Москву. Створ. за вказівкою Й. Сталіна 15 вересня 1934 спец. комісія під керівництвом В. Куйбишева рекомендувала переглянути справу М., однак після вбивства С. Кірова її роботу було згорнуто. На новий лист М. 7 січня 1935 Й. Сталін наклав резолюцію «повернути в табір», його відправлено в «Ухтпечлаг» (Комі АРСР). 18 грудня 1937 М. знову заарешт. органами НКВС Архангел. обл. (РФ) і за вироком особл. трійки розстріляний. Реабіліт. 1957.

Бібліографічний опис:

Маркевич Онисим Миронович / О. В. Савченко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-63707>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).